

potem z spajšznov hobov pride nemec, njih je 71 milijonov, potem pride rusz iz szevra, njih je 56 milijonov, francozov je 50 milijonov. Zdaj pa na drugom kraji pride japonec, njih je 47 milijonov, spanjolov je 46 milijonov, taljanov 33 milijonov, türkovi pa 30 milijonov.

Na Vogrszkom je 17 milijonov prebivalcov, med temi 9 milijonom je materszki jezik vogrszki. Zvün vogrov je na vogrszkom 2 milijona nemcov, 2 milijona szlovakov, 2 pa pol milijona rumanov, polmilijon rutenov, pol milijon szrbov, dveszto jezer horvatov, 80 jezer nasz szlovincov.

Vogledi idejo.

Z kaksjimi recsmi je potrebno Sztarisinom sznehe k mozsi prosziti vu vremeneni obszlužsavanja zapitka.

Poszlužnite moji dragi, povem vam pravico, ne bom vam gucsao nikakse frlice, nego isztino posztavim pred vasz, edno malo dopüşcsenja mi dajte, dokecs vam naprej prineszem ino povem to szveto histvo. — Szveto histvo je Goszpodin Bog teda nasztavo, kda je Adama na szvoj kep sztvoro i vu paradizsom posztavo; tam kda bi ga vuszpaov, vu sne njemi edno rebro vö vzevsi, z toga rebra je zsenzsko sztvoro ino k moskomi postavo. — Blazseni je on, ki ma verno i dobro zseno, ar je dobra zseno hise lepota; blazseni je on, koga Bog tak blagoszlovi, ar je to njemi nebeszki orszag ino düse zvelicsanje. *Cvetko Marka* je Bog blagoszlovo, kak nikda Tobiasa prigledno, njegovo hiso poveksao z ednim szinom, njegovoga naroda ino zslahte drevo z lepov vejkov naplodo. Njegov szin brezi tivarisice bodöcsi proszo je szvojega Sztvoritela, kaj bi njemi dao pomocnico, z sterim bi veszelo i szrecsno ta troso dneve szvoje na zemli. Ki kda bi szizskao med Mürov ino Rabov primerjeno tiva-

risico i ne bi mogao naiti, nego pri toj postenoj hisi, zvalo sziz je edno posteno oszobo (persono), kak *Sztanko Jurice* heser devojko *Neso*. Njo zaglednovsi taki sziz jo je zarocsö, za szvojo priseztno zakonszko tivarisico ino k njej szvojo lübezen vu szrci szvojem gori nadigno. Zato esi sze vam vidi ino je vasa vola, naj sze raduje vesh odevjtek vu nami; vasa hesi *Nesa* naj bo nasa pomocnica ino vekivecsna ürocsnica. To szo na kraci nase recsi, na stere recsi od vasz eden lepi ino vesheli odgovor csakamo.

Odgovor dajo Roditelje.

Csi je Boga Ocse szveta vola, kaj szta i sze etive oszobe polübile, proti tomi ne sztanem, ni jasz, ni mati, ni druga nikaksa slahta.

Sztarisina pita:

Zato szlobodno zdaj zse njeva pitam, je-li lübita eden drügoga ali ne? Csi szta sze polübila, v roke sziz naj szegneta ino sziz dare naj data.

Kda sztarisina szneho szsprosziti, tak nakloni pitnico.

Ali razmite vszi, ka vasz je Bog

dao vu hisi nasega postenoga goszpodara. Tak veli szam Goszpodin Bog nebeszki: ka je ne dobro csloveki szamomi biti, nego njemi je potrebno pomocs meti, stera pomocs bode poleg njega. Ar jaj jedinomi, ar csi dol opadne, obetezsa ali zsaloszt ga obide, nikoga ne ima, ki bi ga gori pomogao ino obeszelo. Glih ravno tak i nas mladeneec, po imeni *Cvetko Pavel* ne je mogao szam biti, nego po drugih dobrih lüdihtanacsi, szproszo szii je nasega postenoga goszpodara hcser, devojko *Neso*, liki szo i na to roko dali, da jo njemi z dobre vole vu vszeti hisni zakon dajo. Za veksega szvedosztvá volo, pri-neszli szmo dva pinta vina, da nase szkoncsavanje sztalnejse bode ino sze ne bode moglo pred lüdmii nikak ne razmetati. Terminus pa nihamo do Jürjavoga dneva ino kda veszeli Jurjov den pride, teda nam to devojko morete v roke dati. Mi pa do tisztoza vremena tü nihamo eden stertinjak vina, edno szo, ednoga bika tretjaka, ednoga goszaka petaka, edno reco kveco, ednoga kokota popevca, da nam do tisztoza dneva lepo morete hraniti naso devojko. To szo na kraci nase recsi, Bog daj vnogo taksih prilik, kaj bi mi szini zsenili, hcseri pa k' mozsi davali, jünce ino gorice odavali! A ti hüdi nam pa Bog ne daj pili! Kikoli bode zdaj pio, naj bode zdrav i veszel, a ki pa ne bode pio, glava ga naj — ne poboli. Nasima hisnikoma pa Goszpodin Bog daj dugi zsitek, med njima pravo csiszto lubeznoszt, blazseoi porod, z nebeszke vizsine dober blagoszlov, zemle obilen zser na vsze sztrani, naj njiva Goszpodin Bog blagoszlovi vu vszakom njeva pobožsnom dugovanji.

Hisnikov dužnoszt.

Znamenito dugovanje je to, draga bratja, po sterom cslovek lehko ali szrecsen ali pa jako neszrecsen posztane na szveti. — Dönok sze pa tiszti, ki sze prav Goszpodnoga Boga boji, k

njemi sze vu poniznoj molitvi približsava ino csedno i jedrno szvoje dela opravla: Bozso pomocs szii szpravi za sztalis szvetoga hisnoga zakona. Ar je histvo postena, Bogi prijietna sztava cslovecsa, stero je szam Goszpodin Bog za velikih i modrih zrokov volo nasztavo.

Kda bi praj cslovek sztvorjen bio od Goszpodnoga Boga ino bi eden mali csasz li szam prebivao na zemli i né bi naiseo k szebi glihne sztvori, tak je szam Goszpodin Bog velo pri szebi: Ne je dobro, da bi cslovek szam bio i szam zsivo. Jasz njemi scsem tivarisico i pomocsnico dati, stera okoli njega ino pred njim bode. Sztvoro je zato Goszpodin Bog zsenzsko ino je njo k prvomi csloveki, k moskomi pelao. Kda bi sze Adam nad sztvorjenjom, nad zsenzskov raduvao, je erkao: To je edna koszt (csonta) z mojih koszt ino telo z mojega tela. Goszpodin Bog je pa nje blagoszlovo ino pravo: Bodita rodna, narajajta sze ino sze pvonozsavajte ino napunite zemlo ino szebi podlozsno vsinte.

Te recsi szvetoga Piszma lepo pred nasz davajo one modre zroke, stere je meo Goszpodin Bog pri nasztavljanji szvetoga hisnoga zakona.

Obprvim naj bi moski pomocsnico ino verno prijatelco mogao meti okoli szebe, ki sze naj zs njim vu vszem dobrom prav vjedina, njemi na szlüzšbo bode, njegovo szrecso, liki szvojo, naprej pomaga, njega sztalno lübi, vu nevoli brani ino trosta i tak pri njem ino zs njim vjedinanana szrecsno i veszelo trosi dneve szvoje na zemli.

Drügi zrok pa, za steroga volo je Goszpodin Bog szveto histvo nasztavo, je, naj bi sze narajao ino pvonozsavao narod cslovecsi. Ne sze je vidlo Sztvorteli nebeszkomi, ka bi zemla na ednok puna lüdi posztanola, kaj bi sze ona vcsaszii z ludmi napunila, nego naj bi sze lüdje po csaszom li eden od drugoga narajali. I ravno zse vu tom dugo-

vanji sze je velika modroszt i dobrotá Bozsa vö szkazala. Ar je tek steo nas Ocsa nebeszki szvoje szini ino cseri na zemli vu edno velko tivaristvo vküp szpraviti ino vu njihovih szrcáh lübezen, szmilenoszt i dobro volnoszt pobüditi, naj bi po vjedinjenoj mocsi tem lezse eden-drugoga szrecsnoga vcsiniti i po pravoj pobožnoszti zsitek, blazsensztvo ino radoszt vekivecsno zadobiti mogli. Vidimo zato, ka je Goszpodin Bog li za toga volo nasztavo histvo med lüdmí, naj bi csloveka od vnogoga szküsavanja i pogübelnosti brano i varvao.

Vcsi nasz tudi szveto Piszmo, da pobožni, pokorni hisnicke, steri sze sztalno vu Bogi vupajo, ino poleg njegove szvele pravde i vole zšivejo, riesztanoma vu vszakoj nevoli od njega lahko batrivno csakajo pomocs i blagoszlov. Ali Piszmo nasz tüdi mocsno v kraj odvrcasuje od vszakoga necisztoza tivaristva, necisztoza zsitka i nezrednoga hudoga pozselenja, ar sze to vsze protivi z Bozsov pravdov.

Pri znamenitnom, na celi zsitek nasztavlenom tivaristvi je duzszen vszaki zdaj zse na dale, csi ne scse vnejmar zšiveti na szveti, zakonszke dužnoszti dobro premiszliti. Premiszlimo i mi tüdi vu szebi dobro zdaj, ka nasz vcsi nase kršcsanszko vadlúvanje ali Recs bczsja ino vcsenje Krisztusovo.

Mozs sze naj tak ponasa zseni, liki Krisztus Jezus szvetoj Materi Cerkvi. Mozs naj glava i prednji bode vu hisi i pri deci i drzsini szvojoj, naj vu vszem dobra pelda prave pobožnoszti bode i naj posteno njegovo oponasanje bode pred Bogom i lüdmí. Szmileno vcsi, razumno vodi zseno, potrpljenje ma z nemocsnosztjov njenov, kakti najvernejši njeni prijatel njo brani, hrani. Zatogavolo sze jedrno trüdi ino dela, da tak hiso i vsze szvoje z pravicsnim trüdom hrani.

Zseua je pa duzsna mozsi, kakti glavi i goszpodi szvojemi, vu vszem, ka je dobro i pravicsno dugovanje,

podlozsna biti ino ga bogati, liki Jezus szveta Mati Cerkev podlozsna Jezus Krisztusi. Zsena ne goszpodüje namozsom nikak ne, veli Piszmo. Tih je i pokorna, mozsa postlúje, lübi i po leg mocsi kakti njegova pomocsni zemelszkoza zsitka teskocse verno znasati pomaga. Ona je szkrbljiva, pokorna i mila mati dece szvoje.

Oba hisnika pa szta dužsniva vu pravoj szlozsnoszti i jedinsztvi kršcsanszkom med szebom zšiveti. Jedinoszt Düha szvetoga obdržste vu vezali lübežnoszti, — pravi szv. Pavel. Eden drugoga potrpljenje mata, nikdar eden od ovoga doszta ne zseleta ali csakata. Dobro znata, da je cslovek szlabi mocsi i glave. Vu lübežnoszti zšiveta brezi greha, vu miloszti božsjoj i takak urocsnika Boga pascsita sze ne besza zadobiti. Eden ovoga lepo na red dober opominata, vu kršcsanszko veri potrdjavata. Deco szzi lepo gohranita. Dobro znata, da deca ne mozdoszta pameti, velko potrpljenje ma proti deci, lepo je vcsita, z lübavo szebi doli vezseta, peljata na pot kršcsanszko. Zgodi sze, da i oszter mor biti sztaris, escse i palica more napripriti z kota.

Csi steroga beteg pohodi, szta dužsniva vsze mirovno znasati, eden drugomi trost i pomocs podeljavati. Citi je dober zdrav tivaris, betezsno ne odüri. Ne nješkata sze, ne szrdi sze vneimar, ne zapelavata eden drugoga z lazsmi, ne vkanjújeta ruzsne locsita sze po szili razno, ar sz dobro premiszlita, da zšivljenja brez toga nega, da bi eden ovomi ne kšprecski povedo ali vcsino, nego eden more popüsztili. Radoszti i veszelja eden ne iscse vu kaksem drugom ncsisztom i grešnom tivaristvi, ar Goszpodin Bog takse lüdi praznike mocszszodo bode na den szrditoszti szvoje.

Pobožni kršcsanje odürjava vszo nevernoszt, szkazlivoszt i nedosztujo szrditoszt. Oni sze bole pascs

pravo szlozsoszt, vernoszt i lübezen szkaszüvati eden ovomi.

Blazseni szo hisnicke, ki pobožna mislenja, pravicsna naminjavanja ino pokorna szveta ponasanja majo med szebom. Njihove radoszti bode vnogo na zemli i milosesa božsa ne odsztopi od njih. Pomocs božsja vszako trplenje i vszako nevolu njim zlehkoti, stera bi nje, morebiti, na szveti dohajala. I esi ednok szmrt njiva locsila bode, tak z mocsnim vüpanjom sze szlavita, da na ovom szveti, vu boljsem i popolnejsem szitki veszeliva sze vküper nai-

deta i brez konca vküp prebivala bodeta.

Blazseniva i szrecsniva i vüva lahko poszlaneta i bodeta zaisztino blazseniva po miloscsi božsjoj, csi sze verno pascsila bodeta, liki pravi krsesanje: pobožsno i szveto zsveti na zemli ino csi sze tüdi pascsila bodeta duzsosztu povszed verno szpunjavati, stere histvo szveto pred vaj dava i stere szo zdaj pred vaj bile posztavlene. Szmileni Goszpodin Bog vama pa to daj zabiti i csiniti po dobrom Dühi szvojem. Amen. (kj.)

Zvacsinsztvo.

Kakda more Zvacsin pozavati szvate na gosztüvanje.

Mir kresanszki i božsji blagoszlov zselem toj postenoj hisi!

Jasz szam poszplani k vam od *Cvetkovoga Marka* ino od njihove tivarisice, takaj od njihovoga szina *Pavla* ino od njegove zarocsnice z *Macskevocz Sztanko Jurice* cseri devojke *Nese*, steriva szta szo poleg božsje odredbe na szitek szvetoga histva doli zavezala ino szvojega raduvanja prvi den prisesztu nedelo scseta drzsati, vasz pa z drügimi prijatelmi ino z drügimi prijelnimi gosztmi vu racsun scsejo zracsunati. Zato sze i po meni date zvati na veserjo naprej imenuvane nedele ali pa na eden lepi falacsec krüha i na dve tri kupice vina, z sterim je Goszpodin Bog nje blagoszlovo. Zato sze ne imate z nikim zagovarjati, nego szu kredi drzste trde mosnje, glaszne gute, friske pete ino osztre nozse. Ar szveti Janos evangeliszt na drügom tali pravi: Vu onom vremeni je bila szvadba vu Kani Galileje, na stero je i Krisztus sz szvojov dragov materjov ino sz szvojmi

vučenikmi bio pozvani ino kda bi sze vino zmenkalo ercse Mati Jezusi: Szinek! vina nemajo. Odgovori njej Krisztus: Zsena, ka je meni z tebov? Ne je escse prisla vöra moja. Erkla je Maria szluzgom: kajkoli bode vam velo csiniti, vcsinte. Bilo je pa v tisztom meszti posztavljenih seszt kamenih vedric poleg ocscsavanja zsidovszkoga, vszako dve ali tri merice drzsavsi. Zapovedao je Jezus vedrica napuniti ino po tom je erkao: Zajmlite do strihoma ino je neszte sztarisini ino szo tak vcsinoli. Kda bi pa sztarisina kostao vodo na vino obrnjeno ino je ne znao, odked je bilo, a tiszti szo pa dobro znali, ki szo zajimali vodo, teda je prizvao zsenina govorecsi: vszaki cslovek prvle dobro vino da na goscsenje, potom kda szo zse pijani gosztje, teda zse pozadnejse dene pred nje. Ti szu pa doszedob dobro vino zadrzsao. Z tem csüdom je potrdjeno szveto histvo, stero je najprvle vcsino Jezus vu Kani Galileje.

No tak dragi moji prijatelje! nikaj sze ne bojte, ar i nasz tüdi Goszpon Krisztus blagoszlovo. Mamo zgrableno edno szinico, stero devet bab zse tri